

G CONSELLERIA
O AGRICULTURA, PESCA
I I MEDI NATURAL
B DIRECCIÓ GENERAL
/ MEDI NATURAL I
GESTIÓ FORESTAL

Reunió Eivissa processionària 6 d'octubre 2023

Ordre del dia presentació **tractament aeri Eivissa (reunió explicativa)**

Lloc

09:45-10:00 Inauguració: Conseller de gestió ambiental, sostenibilitat, innovació i transparència del Consell d'Eivissa: Ignacio Jose Andres Rosselló i Directora general de Medi Natural i Gestió Forestal: Ana Torres Riera.

10:00-10:10 Presentació reunió. Objectius. Luis Núñez-SSF.

10:10-10:20 Situació del estudi de parasitòids d'ous de la processionària del pi a Eivissa-Formentera. Cria i solta a Formentera. Miguel Angel Miranda-UIB Zoologia.

10:20-10:35 Procediments de control de qualitat en els tractament aeris, resultats tractament aeri 2022. María José Manzano-ESMA.

10:35-10:40 Accions realitzades per l'Ibanat a Eivissa. Logística trampes G, i tractament terrestre novembre 2022 i previsió 2023, etc. Félix San Juan-Ibanat.

10:40-10:50 Campanya eliminació de bosses tardor-hivern per part del COFIB, Victor Colomar-COFIB.

10:50-11:05 Informe final d'Eivissa 2022-2023. Resumen d'actuacions. Evolució i Situació actual. Marisa Santiago-SSF.

11:05-11:30 Descans-café.

G CONSELLERIA
O AGRICULTURA, PESCA
I MEDI NATURAL
B DIRECCIÓ GENERAL
/ MEDI NATURAL I
GESTIÓ FORESTAL

Reunió Eivissa processionària 6 d'octubre 2023

Ordre del dia presentació **tractament aeri Eivissa (reunió explicativa)**

11:05-11:30 Descans-café.

11:30-11:40 Pla de sanitat forestal del Parc natural de Ses Salines d'Eivissa-Formentera. Situació de control al parc. Actuacions fetes i previstes. Marta Castelló-Directora del parc.

11:40-11:50 Intensificació actuacions de control, estiu 2023: Trampeig massiu. Tapa per evitar la fauna no diana. Luis Núñez-SSF.

11:50-12:00 Proposta zones de tractament aeri 2023 i 2024-2025 i control de qualitat. Luis Núñez-SSF.

12:00-12:30 Comentaris i Preguntes.

12:30-12:35 Tríptic «Tractament aeri» i tríptic «Perill de processionària»

Conclusions: Luis Núñez-SSF.

12:35 Cloenda de la reunió: Directora general de Medi Natural i Gestió Forestal: Ana Torres Riera.

G CONSELLERIA
O AGRICULTURA, PESCA
I I MEDI NATURAL
B DIRECCIÓ GENERAL
/ MEDI NATURAL I
GESTIÓ FORESTAL

11:40-11:50 Intensificació actuacions de control, estiu 2023. Trampeig massiu. Tapa per evitar la fauna no diana. Luis Núñez-SSF.

Actuacions existents (rutinàries i urgents): Estiu 2023

1.- Trampeig feromones trampes G, i revisió de captures. 4 vegades.

Aquest estiu s'han adquirit 7.000 trampes G de feromona i amb tapa per evitar l'entrada de fauna no diana (sargantanes), col·locació. (Eivinatur, Tecmena i Ibanat)

Seguiment i retirada per tota l'illa. 8.250 trampes (2023) (Eivinatur, Tecmena i Ibanat)

En 2022 Total trampes = 1.506+788+1.259= 3.553 trampes (2022)

Enorme increment de trampes G amb tapa per fauna no diana.

2.- Tractament aeri. 6.000 ha. (Rotorsun, Martinez Ridau i Esma)

Helicòpter + avió + control de qualitat: (2023). Tercer any incrementat un 20 % .

3.- Localització i eliminació bosses. (Manual+ tirs). Ibanat-Tecmena-Cofib.

S'han eliminat 16.309 bosses entre gener i març de 2023 (el 2022 se'n van eliminar 7.957).

4.- Seguiment d'eclosió d'ous. Tecmena. Per prendre decisió de dia d'inici de tractament aeri.

5.- Seguiment de mortalitat del tractament aeri. (Esma)

6.- Tractament terrestre a zones periurbanes i urbanes del municipi de Santa Eulària des Riu.

7.- Estudi de parasitòids (UIB).

G CONSELLERIA
O AGRICULTURA, PESCA
I I MEDI NATURAL
B DIRECCIÓ GENERAL
/ MEDI NATURAL I
GESTIÓ FORESTAL

**8- A la primavera 2022 es varen col·locar 10 + 25 caixes niu per aus insectívores al Parc de Ses salines (Zona d'Eivissa).
60 entregades a Santa Eularia (maig 2022)
50 en S'Argentera, Ca'n Cosme i àrea recreativa de sant Antoni (19 a 23 d'octubre de 2022).**

9.- En funcionament 82 (30+52) caixes refugi per quiròpters actuals a Eivissa (ocupació en 2021 del 23 %).

10.- Execució del Pla de sanitat forestal del Parc natural de Ses Salines d'Eivissa-Formentera: Control i eliminació de bosses, (anells), etc.

Col·locació de 200 trampes G amb feromones i Tapa al Parc de Ses salines (Zona d'Eivissa), agost 2023.

El cost total de les actuacions de control de la processionària ascendirà enguany a prop d'1.054.040,52 euros.

G CONSELLERIA
O AGRICULTURA, PESCA
I I MEDI NATURAL
B DIRECCIÓ GENERAL
/ MEDI NATURAL I
GESTIÓ FORESTAL

Millores i Novetats 2023-2024:

Xerrada informativa dia 6 d'octubre de 2023 abans inici del tractament aeri.

Entrega tríptics específics del tractament aeri a Eivissa 2021-2025.

Nou tríptic 'Perill de processionària'. Anglès, Alemany, Català i Castellà

Proposta zones de tractament aeri 2023 i control de qualitat. Luis Núñez-SSF.

Intensificació en la col·laboració amb ajuntaments. Localització bosses, cessió de trampes, recolzament en tractaments terrestres perimetrals.

Eliminació de bosses:

Períodes hàbils de caça i les vedes especials per a la temporada 2023-24 a la illa d'Eivissa BOIB Núm. 76 de 8 de juny de 2023. Ho realitzarà COFIB-TECMENA-IBANAT.

Tota la informació a la pàgina web <http://sanitatforestal.caib.es>

El Cost total es veurà incrementat en els pròxims anys, ja que el nou tractament aeri previst de 15.000 ha més tindrà un cost d'uns 2.000.000 d'euros per a 2024 i altres 2.000.000 d'euros per a 2025.

G CONSELLERIA
O AGRICULTURA, PESCA
I I MEDI NATURAL
B DIRECCIÓ GENERAL
/ MEDI NATURAL I
GESTIÓ FORESTAL

11:50-12:00 Proposta zones de tractament aeri 2023 i 2024-2025 i control de qualitat. Luis Núñez-SSF.

12:30-12:35 Tríptic «Tractament aeri» i tríptic «Perill de processionària»

¿QUÉ PUEDO HACER?

- Si ves orugas, no las manipules. Únicamente las puedes manipular si dispones de **material de protección** adecuado.
- En zonas **afectadas** por la procesionaria del pino **evita pasear entre finales de invierno y principios de primavera**.
- En época de **procesiones de orugas** lleva **atado al perro**. Puede ser recomendable llevarlo con **bozal** si es joven o nervioso. Presta atención mientras paseas para **evitar las procesiones de orugas**.

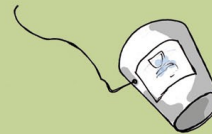
- Si en tu **jardín** hay **pinos con bolsones**, **elimina los ramilletes y las orugas** lo antes posible. Al **manipular** los bolsones es importante **cubrirse el cuerpo con pantalones largos, manga larga, guantes y gafas protectoras**.

ATENCIÓN (peligro): Las orugas son urticantes. Ve con cuidado con la piel y los ojos. Evita pisarlas y tocarlas.

ATENCIÓN (respeto):

- Las trampas para combatir la plaga.
- Los vasos para el control científico de la procesionaria.

En caso de querer ampliar la información, podéis consultar nuestra página web:

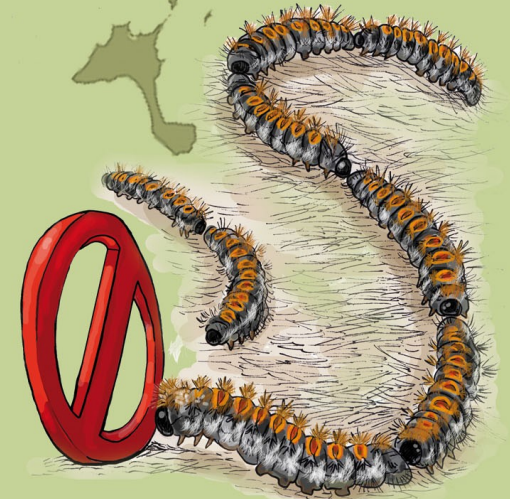

<http://sanitatforestal.caib.es>

LA PROCESIONARIA DEL PINO

EN LAS ISLAS DE IBIZA
y FORMENTERA

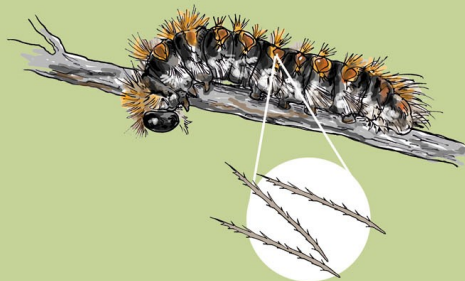
¿QUÉ ES?

Se conoce como **procesionaria del pino** a la mariposa nocturna de nombre científico *Thaumetopoea pityocampa* Schiff.

Su nombre común se debe a que es una especie gregaria y las **orugas** se desplazan en forma de **hilera** o **procesión**.

Es un **insecto defoliador** que ataca a los **pinos** y que puede llegar a afectarlos de **manera grave**, si los ataques son muy intensos o repetidos o si los árboles están muy debilitados.

Los **orugas** de la procesionaria tienen **pelos muy urticantes** que se sueltan y vuelan con el **aire**. **Causan afecciones en las personas y en los animales**.

¿CUÁNDO ESTÁ ACTIVA?

El ciclo biológico de la procesionaria se divide en 4 fases: **huevo, oruga, crisálida (o pupa) y mariposa**.

En Febr Mar Abr May Jun Jul Ag Sept Oct Nov Dic

IMPORTANTE: a finales de invierno la oruga es adulta y baja de los pinos para enterrarse en el suelo. En esta época forma las características procesiones y las orugas tienen su máximo poder urticante, con lo que debemos prestar especial atención para evitar tocarlas.

¿CÓMO ME PUEDE AFECTAR?

La oruga de la procesionaria segrega una **sustancia urticante** llamada **thaumatopina**, que es la causante de **hinchazones y de reacciones urticantes y alérgicas**.

En las **personas** el daño se suele producir cuando la piel entra en **contacto** con los **pelos urticantes** presentes en el **aire**.

En los **animales**, especialmente en los **perros**, hay que prestar especial atención, ya que suelen tocarlas con la **boca y el hocico**, lo cual puede provocarles la **obstrucción de las vías respiratorias**.

En caso de afección, acude al médico o al veterinario para recibir tratamiento (antihistamínicos).